

Biotheek Netknipsels #104 – 24 maart 2005

Deze week maakte de VLAM, het Vlaams promotiecentrum voor landbouw en visserij, cijfers bekend met betrekking tot de aankoop van biologische versproducten door de Belgische gezinnen. Het is bijzonder moeilijk om door middel van cijfertjes de realiteit in kaart te brengen. Toch doen we de komende weken een poging om nog wat dieper te graven in de wereld van omzetten en verkoopsevoluties. Het resultaat leest u halfweg april op onze site. Maar eerst nemen we vakantie. Volgende week ontvangt u geen Biotheek Netknipsels. Wij genieten dan van paaseitjes en paasvakantie en wij hopen van u hetzelfde!

Hartelijke groet,

Petra Tas
Projectcoördinator de Biotheek

In dit nummer:

NATIONAAL

Meer dan 2/3 van de Belgische gezinnen blijft verse bioproducten kopen
Meer dan 1000 biobedrijven verzameld in handig boekje
Mode en bio verleiden partygangers
9 en 10 april,.... Open- kruidentuindagen op Loca Labora!
Het Natuurhuis brengt bio in 't stad

INTERNATIONAAL

NL - Bio+ in o.a. de Plus
NL - Overheid blijft hoog inzetten
NL - Van tuin naar tafel, bio op Nederland 2
NL - Biologische sector moet negatieve percepties wegnemen
NL - Demonstratieproject teelt en toepassingen biologisch koolzaad
GB - Genetisch gewijzigd voedsel is mogelijk nadelig voor fauna
Zwitserland - Biologische consumptie en productie in Zwitserland groeit
D - Duitse supermarktketen Tegut bereikt 10% bio-omzet
D - Gekissebis tussen minister KÜNST en DBV
D - Afzet van biologische levensmiddelen met 10% gestegen
D - CDU/CSU wil strengere eisen voor Duitse biolabel
D - Bundestag besluit wijziging van wet inzake biolandbouw

NATIONAAL

Meer dan 2/3 van de Belgische gezinnen blijft verse bioproducten kopen

Meer dan twee derde (69%) van de Belgische gezinnen kocht in 2004 minstens 1 keer een biologisch versproduct. Dat blijkt uit recente studiecijfers van het Vlaams Centrum voor Agro- en Visserijmarketing (VLAM). Toch daalde het thuisverbruik van biologische verswaren met 7,8 procent. Na de succesjaren 2001 en 2002, toen heel wat consumenten op bio overschakelden door voedselschandalen, zette in 2003 een dalende trend in die nu duidelijk uitdeint. Vooral vlees, vleeswaren en gevogelte zijn voor de daling van de voorbije jaren verantwoordelijk. Het thuisverbruik van andere biologische producten, zoals groenten, brood, zuivel en eieren, blijft wel op peil. Biofruit is dan weer een opvallende stijger. Het aantal kopers nam toe met 3 procentpunten, terwijl de omzet steeg met 6 procent.

Belgische gezinnen kochten in 2004 vooral minder biologisch vlees, vleeswaren en gevogelte. De bioboom na de diverse voedselcrisissen is weggeëbd en de consument heeft dankzij de inspanningen van de overheid en het Federaal Voedselagentschap het vertrouwen in gangbaar vlees en gevogelte teruggevonden. Vanuit BioForum, de koepelorganisatie van biologische landbouw en voeding in Vlaanderen, kunnen wij de inspanningen van producenten en overheid op het vlak van voedselveiligheid alleen maar toejuichen. Tegelijkertijd willen we de intrinsieke waarde van biologische voeding blijven benadrukken. Biologische landbouw speelt een voortrekkersrol als een duurzame en milieuvriendelijke productiemethode, die de gezondheid van mens, dier en natuur ten goede komt.

VLAM beklemtoont in zijn campagne *Bio. Hoe smaakt u het?* bovendien dat bio de echte, authentieke smaak aan voeding teruggeeft. Consumenten zijn pas bereid om – blijvend – bioproducten te kopen als ze deze voordelen op het vlak van smaak, gezondheid, natuur en milieu voldoende kennen en appreciëren. Daartoe moeten de overheid en de sector voldoende inspanningen leveren op het vlak van onderzoek, kennisverwerving en informatieverbreiding.

Totaalaanbod is stuwende factor

Aan groenten, brood, zuivel, eieren en biologisch fruit werd in 2004 evenveel of zelfs meer uitgegeven dan in 2003. Deze producten zijn steeds vaker te vinden in de gewone supermarkt. Het is ook daar dat Belgische gezinnen het merendeel van hun biologische aankopen doen omdat ze er alles vinden wat ze nodig hebben. Colruyt noteerde in 2004 een omzetstijging van haar bioproducten met 12 procent. In de Bioplanet-winkels van dezelfde keten in Gent en Kortrijk steeg de verkoop in 2004 zelfs met 25 procent. Maar ook in de 28 natuurvoedingswinkels van de BioShop-groep steeg de omzet vorig jaar met ruim 6 %. En dat zijn vooral winkels die al meer dan 25 jaar met bio bezig zijn.

De positieve trend van winkels met een totaalaanbod zie je ook in het buitenland, waar de omzetcijfers voor biologische producten in 2004 fors zijn toegenomen. In Duitsland steeg het omzetcijfer met bijna 11 procent. Gewone en biologische supermarkten lagen aan de basis van deze stijging, die uiteindelijk ook leidde tot een hernieuwde dynamiek bij natuurvoedingswinkels. In Groot-Brittannië steeg de verkoop het afgelopen jaar eveneens met meer dan 10 procent. In Nederland kwam de omzet van biologische producten in 2004 uit op 415 miljoen en werd er het laatste kwartaal een omzetstijging van 5,7 procent genoteerd. Ook hier hebben supermarkten, waaronder Albert Heijn, een grote voortrekkersrol bij de verkoop van biologische producten. Het is niet toevallig dat de overheid in deze landen fors investeert om biologische landbouw en consumptie te promoten.

Nationale Bioweek op komst

Ook in ons land zijn onderzoek en promotie van cruciaal belang om de groei van de biologische sector te bevorderen en roept BioForum de overheid op om hierin te investeren. Van 4 tot 12 juni vindt alvast de nationale Bioweek plaats, waarin de voordelen van bio voor natuur, mens en dier op vele manieren in de kijker worden gezet. Ook in België biedt bio toekomst. Deze boodschap zal worden uitgedragen aan de hand van een informatief magazine, een symposium, opendeurdagen, een mediacampagne en ludieke stunts.

Bron: www.biotheek.be, 24/03/2005

Meer dan 1000 biobedrijven verzameld in handig boekje

Nieuwe biobedrijvengids is uit!

Zopas rolde de nieuwe biobedrijvengids van de pers. Dit handige naslagwerkje steekt in een aantrekkelijk, nieuw jasje en werd uitgebreid van 432 naar 1192 bedrijven.

De vorige editie uit 2003 beperkte zich tot bedrijven met een biogarantielabel. Nu zijn alle Vlaamse en Waalse landbouwers, verwerkers, groot- en kleinhandelaars opgenomen, die zich laten controleren door een erkende controleorganisatie en dus gecertificeerd biologisch werken, met of zonder biogarantielabel.

In een handomdraai gevonden

In een lijst die per postnummer is gesorteerd, staan alle contact- en productgegevens van biologische bedrijven in Vlaanderen en Wallonië. Zo vinden producenten, verwerkers of handelaars in een handomdraai leveranciers of afnemers uit de eigen regio. Achteraan staan alle bedrijven nog eens alfabetisch vermeld.

Alle gegevens die in de biobedrijvengids zijn opgenomen, vind je ook terug op de website van de Biotheek (www.bioforum.be/marktdeelnemers.php). Het voordeel van de databank op het web is de zoekfunctie. Zo kan een gebruiker bijvoorbeeld een overzicht vragen van alle verwerkers uit een bepaalde regio die kaas aanbieden. Deze digitale databank wordt bovendien geregeld geactualiseerd. De nieuwe biobedrijvengids in zakformaat is dan weer handig om snel ter hand te nemen, op kantoor of ergens onderwege.

De gids wordt gratis toegestuurd aan alle opgenomen bedrijven en verspreid via beurzen en professionele evenementen.

Wie interesse heeft, kan een exemplaar aanvragen bij de Biotheek, BioForum Vlaanderen vzw, Uitbreidingstraat 470, tel. 03-286 92 78, biotheek@bioforum.be.

Biobedrijvengids/Répertoire des entreprises bio 2/2005 is een gezamenlijke publicatie van de Biotheek en Biogarantie, mee tot stand gekomen dankzij de medewerking van Belbior, Probila-Unitrab, Bioforum Wallonië, Integra en Ecocert.

Bron: biotheek, 23/03/2005

Mode en bio verleiden partygangers

De tijd dat een party enkel wat goede dj's liet aanrukken, ligt alweer ver achter ons. Hot Couture en los NINOS hebben die trein in elk geval niet gemist. Terwijl bij de eerste op 25 maart (Hangar 26/27) vooral mode centraal staat, verwent de andere op 15 april (Café Capital) zijn bezoekers met allerhande bio-toestanden. En met een dikke streep muziek, uiteraard.(...)

Op 15 april palmt (...) de bio-beauty-party los NINOS Café Capital aan het Stadspark in. Al heet dat in z'n los NINOS 'Stadspark'. Zoals bezieler Wilfried 'Big Willy' het graag zelf omschrijft omdat de party allereerst houdt van verrassende contradicties, het multiculturele en eclectische aspect en ten tweede omdat los NINOS zweert bij een biologische invloed. Dat vertaalt zich zowel op culinair vlak (biopizza's, biobonbons, bijhorend brood, tempeh- en tofuslaatjes en veel meer bio-toestanden) als in de NINOS-attitude (gratis condooms om veilig vrijen te promoten en stalen ecologisch waspoeder). Maar er is ook een speciale modecollectie om de mascottes te kleden en uiteraard veel en steengoede muziek: Kim Peers die uitpakt met haar nieuwe single, de Optimo-dj's Twitch en Wilkes uit Glasgow, The Lizard en Peggy. En dat allemaal 'For People with more style than cash' oftewel 8 euro voor studenten/ werklozen en 10 euro voor de rest.

Hot Couture, 25 maart in Hangar 26/27 (Stuurboord) in Antwerpen, www.hot-couture.be, uitverkocht; Los NINOS, 15 april in Café Capital in Antwerpen. Info: www.losninos.be.

Gazet van Antwerpen, 24/03/2005

9 en 10 april,... Open- kruidentuindagen op Loca Labora!

We nodigen u, uw familie, vrienden en kennissen dan ook graag uit om kennis te maken met ons ruim assortiment aan bio-kruiden voor culinair en medicinaal gebruik.

Wie zijn kruidentuin wil verrijken,... meer wil te weten komen over,wel eens een workshop wil meemaken onder leiding van een uitmuntende herboriste of met een drankje en een hapje in de hand wil genieten van de groene rand van het Bulskampveld is natuurlijk van harte welkom!

Van 9 tot en met 10 april, telkens van 10u tot 18u!

Meer info op www.localabora.be of bij Timothy Vande Ginste, Loca Labora vzw, Bulskampveld 12 - 8730 Beernem

Tel: 050/ 28 00 48 Fax: 050/ 28 02 87

timothy.vandeginste@localabora.be

bron: Loca labora, 22/03/2005

Het Natuurhuis brengt bio in 't stad

Hartje Antwerpen heeft er sinds deze week een nieuwe BioShop bij. Het Natuurhuis is de moderne natuurvoedingssupermarkt van jonge leeuwen Raf, Dieter en Joselien Van den Heuvel. Zij zijn de kinderen van José en Jacques Van den Heuvel die al 28 jaar een succesvolle natuurvoedingswinkel uitbaten in Merksem.

Broers Raf en Dieter Van den Heuvel, beiden herboristen, openden maandag samen met hun jongere zus Joselien een natuurvoedingswinkel vlakbij de Antwerpse Meir. "Mijn ouders droomden al jaren van een tweede winkel," zegt Raf. "en wij vonden dat Antwerpen centrum weinig biedt voor de bioconsument. Bovendien werkten we in Merksem op den duur met vijf in één winkel. Dat werd te krap. Vorig jaar hebben we dit pand gevonden. Hoe het er zou uitzien, lieten mijn ouders aan ons over. Dat zie je."

De ruime winkel straalt verjonging en ambitie uit. Op ruim 600 m2 bieden de drie twintigers een steeds jonger en bewuster publiek een uitgebreid assortiment van biologische voeding, natuurcosmetica, wasproducten en voedingssupplementen aan. "Het totaalconcept van de winkel is belangrijk", zegt Raf. "De klanten moeten bij ons alles vinden wat ze willen." Klant is koning is het uitgangspunt, maar lokale producten krijgen wel een voetje voor.

Dat de biosector taant, ondervinden ze bij het Natuurhuis niet. "Er is wel een verschuiving. Supermarkten verkopen nu meer dan natuurvoedingswinkels", zegt Raf. "Maar we zijn ambitieus en misschien wilden we met deze winkel de supermarkten ook een stapje voor zijn." De opening is alvast een succes. Hoewel er nauwelijks promotie is gevoerd, komen er veel nieuwe klanten over de vloer. De prestigieuze winkel laat de biosector niet onberoerd, weet José: "Onze leveranciers zijn enthousiast dat er weer wat beweegt in de biowereld."

Het Natuurhuis, Otto Veniusstraat 29, Antwerpen

Bron: www.biotheek.be, 23/03/2005

INTERNATIONAAL

NL - Bio+ in o.a. de Plus

Fabrikanten en supermarkten zullen binnenkort onder het merk Bio+ biologisch vlees, vleeswaren en zuivel op de markt brengen. "Leveranciers zullen keuzes moeten maken voor het eigen merk of Bio+ of voor allebei", aldus Bert Leffers van de vorig jaar opgerichte Stichting Merk Artikel Bio+. Vanuit deze stichting wordt het merk en de verpakking geregeld. "Veel biologische leveranciers kiezen voor het Bio+-label en laten hun eigen merken varen." Ook zullen in ieder geval winkelketens als Edah, Konmar en Plus het merk gaan voeren. Met Hoogvliet en Jumbo wordt nog gesproken.

Door de biologische producten onder één label in verschillende winkels te brengen, neemt de herkenbaarheid van deze artikelen toe, meent Bert Leffers. Ook is het voor retailers op deze manier mogelijk om volume te genereren waardoor de kosten kunnen dalen.

Ecomel, de biologische zuivelonderneming van Campina, reageert nog terughoudend. Jan Zomerdijk, directeur Ecomel: "We willen daar op dit moment niet op reageren."

Bron: Biofood Online, 21/03/2005

NL - Overheid blijft hoog inzetten

De omzet van biologische producten kwam in 2004 uit op ? 415 miljoen. De overheid stelt zich tot doel deze omzet de komende drie jaar meer dan te verdubbelen. Voor de uitvoering van de Beleidsnota Biologische Landbouw 2005-2007 is bijna ? 61 miljoen opzijgezet, waarvan ? 30 miljoen naar onderzoek en het verspreiden van kennis gaat. Het stimuleren van de vraag naar biologische producten krijgt ? 13 miljoen en voorsnog is bijna ? 7 miljoen bestemd voor voorlichting en onderwijs. Daarnaast is de Task Forse Markontwikkeling Biologische Landbouw ingesteld. Voorzitter Uli Schnier streeft naar 5% marktaandeel in de consumentenbestedingen. De campagne 'Biologisch, eigenlijk heel logisch' zal in de komende jaren worden doorgezet. Albert Heijn heeft een voortrekkersrol bij de verkoop van biologische producten. Supermarktketen Plus doet het ook goed op biologisch gebied. Het aanbod bij Plus scoort bovengemiddeld ten opzichte van dat van andere ketens.

Links: www.minlnv.nl

Bron: Biofood Online, 21/03/2005

NL - Van tuin naar tafel, bio op Nederland 2

Vanaf zaterdag 19 maart kan je op Nederland 2 wekelijks kijken naar 'Van Tuin naar Tafel', een programma rond biologisch koken en tuinieren. Je ziet er een biologisch tuintje groeien en bloeien, een kok bereidt een overheerlijke, natuurlijke maaltijd en gepassioneerde boeren met respect voor natuur en dier doen er hun verhaal.

'Van Tuin naar Tafel' wil een eigentijds programma zijn over (h)eerlijk eten: zo natuurlijk mogelijk gekweekt, zo vers mogelijk bereid en dus zo puur mogelijk van smaak. Vooral de oorsprong van onze dagelijkse voeding wordt in de kijker gezet. Daarom bezoekt presentatrice Anniko van Santen (foto) gepassioneerde boeren, die werken met liefde voor dier en natuur. Ze wil ook laten zien dat lekker eten niet ingewikkeld hoeft te zijn en eigenlijk heel dichtbij te vinden is.

Biokok Eric van Veluwe over smaak

Elke week houdt Anniko van Santen samen met de ervaren kweker Walter Abma haar moestuin groeiend en bloeiend. Haar oogst inspireert een bevlogen kok om een smaakvolle maaltijd te bereiden. In de eerste aflevering bespreekt Anniko haar tuinplannen met Walter en trekt ze met een lijstje naar de zadenwinkel. Geoogst wordt er nog niet in deze prille lente-aflevering, maar toch kookt Eric van Veluwe van Landgoed Rhederoord overheerlijk met biologisch-dynamische

ingrediënten. Daar kiest hij al twaalf jaar voor: “Ik vond de gangbaar geteelde groenten gewoon niet lekker genoeg. Bij biologisch-dynamische groenten proefde ik weer echte smaak. Dat het ene gewas bitter is, het andere zoet. Puurheid. De eigenheid van een groente valt uiteen in de vorm van smaak op je tong.”

Een idee voor Gène?

Terwijl Eric aan het koken is, koopt Anniko nog een belangrijk ingrediënt voor de maaltijd, namelijk een ambachtelijke worst. Ze doet dat bij natuurslager Rob Rijks uit Overijssel, die uitsluitend biologisch vlees verkoopt en zelf worsten maakt die staan voor smaak en kwaliteit. Misschien een idee voor een nieuwe reeks met onze eigen Gène op *Eén*?

Carla Rosseels, de Biotheek

Van Tuin naar Tafel, elke zaterdag vanaf 19 maart op Nederland 2 om 17u30

Bron: www.biotheek.be, 17/03/2005

NL - Biologische sector moet negatieve percepties wegnemen

Willen beleidsmakers, producenten en leveranciers de consument van de toekomst interesseren voor biologische producten dan is het van belang om negatieve percepties van biologisch voedsel weg te nemen of om om te zetten in positieve percepties. Dat concludeert de Wetenschapswinkel van Wageningen UR op basis van een enquête onder 700 jongeren. Uit de enquête blijkt dat 13% van de jongeren de smaak van biologisch voedsel niet lekker vindt. Daarnaast is de hogere prijs het belangrijkste motief van jongeren om geen biologische producten te kopen.

De jongeren hebben over het algemeen dezelfde motieven om biologische producten te kopen als de oudere consument. Voor jongeren die aangeven biologische producten te willen eten, zouden de meest belangrijke motieven om biologisch voedsel te kopen diervriendelijkheid, milieuvriendelijkheid, gezondheid en nieuwsgierigheid zijn.

Opvallend is dat jongeren aangeven dat biologisch voedsel niet lekker is. Dit gecombineerd met het feit dat jongeren redelijk veel invloed hebben op wat er thuis gegeten wordt, zou een rem kunnen zijn op de consumptie van biologische producten. Daarbij kan gezegd worden dat 73% van de jongeren wel eens biologisch heeft gegeten en dat 18% van de 27% die dat nog nooit gedaan heeft dat wel eens zou willen proberen.

Een belangrijk positief punt is dat jongeren erg veel waarde hechten aan diervriendelijkheid en biologisch voedsel associëren met diervriendelijkheid. Het benadrukken van diervriendelijkheid in relatie met biologisch voedsel zou volgens de onderzoekers wellicht een goed en sterk punt kunnen zijn voor het aantrekkelijker maken van biologisch voedsel. Naast het benadrukken van diervriendelijkheid zouden ook de positieve aspecten milieuvriendelijkheid en gezondheid benadrukt kunnen worden.

Verder is het volgens de onderzoekers van belang om de drie belangrijke begrippen rond (onder andere) voedsel te verbinden aan biologisch voedsel. Deze begrippen zijn gemak, genot en gewin. Als de consument het kopen van biologisch voedsel verbindt met de termen gemak, genot en gewin en dit besef ook doordringt tot de consumenten van de toekomst, ligt er een b(l)oeiende toekomst voor de biologische sector in het verschiet, aldus de onderzoekers.

Het rapport Jongeren en biologisch voedsel is te vinden op de website van de Wetenschapswinkel.

Wetenschapswinkel Wageningen UR, maart 2005

Bron: AgriHolland, 24/03/2005

NL - Demonstratieproject teelt en toepassingen biologisch koolzaad

Deze maand zaait loonwerker Volkerink uit Heino 18 hectare biologisch koolzaad in op percelen van vier agrarische bedrijven in Salland. Het is de start van een koolzaadproject in Overijssel, gecoördineerd door Stimuland. Het koolzaad wordt geteeld voor diverse toepassingen. Uit het koolzaad wordt olie geperst die kan worden gebruikt als dieselolie of spijsolie. De overblijvende schilfers zijn een eiwit- en energierijk voer voor varkens en koeien. Daarnaast levert koolzaad strooisel, honing, verbetering van de bodem en een fraai landschap.

Met het inzaaien van zomerkoolzaad start Stimuland in maart 2005 met een demonstratieproject voor de teelt en diverse toepassingen van biologisch koolzaad. Het project wordt in het kader van 'Kennisverpreiding Biologische landbouw' gefinancierd door de provincie Overijssel en de Europese Unie. Stimuland coördineert het project en werkt in de uitvoering samen met een viertal agrarische ondernemers, coöperatie ABCTA divisie akkerbouw, Praktijkcentrum Aver Heino, Praktijkonderzoek Plant en Omgeving, loonbedrijf Volkerink en Cor Bosch, gebiedscoördinator Raalte.

In het demonstratieproject van Stimuland draait het om de biologische kringloop, waarbij alle producten van de koolzaadteelt zo goed mogelijk worden benut. Koolzaad kan op alle grondsoorten in Nederland worden verbouwd en past goed op de arme zandgronden in Overijssel. Koolzaad is een diepwortelend gewas dat een goede bodemstructuur oplevert. Bij bloei kleurt het hele koolzaadveld geel wat landschappelijk gezien aantrekkelijk is, zeker als variatie op gras- en maïspercelen. Staatsbosbeheer stimuleert de teelt van landschappelijk aantrekkelijke gewassen, zoals koolzaad. Ook voor bijenhouders is koolzaad een aantrekkelijk gewas.

Qua toepassingen van koolzaadolie zijn het produceren van biobrandstof (biodiesel of pure plantaardige olie) en het gebruik als spijsolie de belangrijkste. Om op koolzaadolie te kunnen rijden moeten motoren worden omgebouwd. Met verschillende geïnteresseerden wordt nog gesproken over de afname van olie.

De restproducten koolzaadkoek en koolzaadstro vinden hun toepassing in de dierhouderij. De koek die overblijft na de koude persing levert een hoogwaardige eiwitbron voor koeien en varkens. Zeker voor de biologische veehouderij is dit een interessant bijproduct. Vanaf augustus 2005 moet al het krachtvoer van biologische herkomst zijn en ontstaat er schaarste aan met name eiwitrijke krachtvoerders.

Diverse aspecten van de teelt van koolzaad worden in het demonstratieproject onderzocht, zoals de bemesting, de bestrijding van onkruiden, ziekten en plagen, de oogst en opbrengsten. Een akkerbouwdeskundige van ABCTA begeleidt de telers van het koolzaad. Op praktijkcentrum Aver Heino wordt het koolzaad geperst met een pers voor kleinschalige verwerking van loonbedrijf Volkerink. De koek wordt gedeeltelijk gevoerd aan de koeien, een ander deel gaat naar varkenshouder Coen Bosch. Effecten op de melkproductie van koeien en groei en beveelsheid van varkens zullen worden gevolgd. Het Praktijkonderzoek Plant en Omgeving meet en evalueert de teeltresultaten.

Stimuland Overijssel, 24/03/05

Bron: AgriHolland, 24/03/2005

GB - Genetisch gewijzigd voedsel is mogelijk nadelig voor fauna

Een grootschalige Britse studie heeft aangetoond dat **genetisch** gemanipuleerde organismen (ggo's) een negatieve invloed kunnen hebben op bepaalde soorten insecten en vogels.

Ggo's zijn zodanig gemanipuleerd dat ze bestand zijn tegen onkruidverdelgers.

De afwezigheid van onkruid mag dan misschien voordelig zijn voor de ggo's (en voor de boer die ze kweekt), dat is ze allerm minst voor enkele soorten vogels, bijen en vlin ders. Die leven immers van bepaalde soorten onkruid. Volgens de onderzoekers kan het negatieve effect nog jaren voortduren. Tegelijkertijd benadrukken ze dat het een complexe materie betreft en dat de ggo's in sommige omstandigheden ook een positief effect op de omgeving kunnen hebben.

De Europese Commissie heeft gisteren de aanpak van ggo's besproken.

Het is de eerste keer dat het onderwerp op de agenda van de commissie-Barroso staat. De vorige commissie keurde onder leiding van Prodi een systeem goed dat steunt op de vrije keuze van de consument.

Aan de hand van een duidelijk etiket mag die zelf beslissen of hij al dan niet ggo-producten uit de winkelrekken plukt. Ook de lidstaten mogen zelf beslissen of ze ggo's invoeren, op voorwaarde dat ze de producten onderwerpen aan strenge veiligheidscontroles.

De toenmalige commissie ging ervan uit dat de strenge veiligheidsmaatregelen de publieke opinie over de ggo's zouden verzachten. Maar tot dusver bestaat er nog altijd geen grote sociale aanvaarding van biotechnologie.

Met andere woorden: de Europeaan lust geen ggo's. De Europese markt voor gemanipuleerd voedsel blijft bijgevolg beperkt.

Bovendien nemen steeds meer Europese regio's maatregelen die de teelt van **genetisch** gemanipuleerde gewassen aan banden moet leggen. Inmiddels heeft een twintigtal Europese regio's zich onder impuls van Toscane en Oberösterreich aangesloten bij een netwerk van ggovrije zones.

Ook de coëxistentie van traditionele en **genetisch** gemanipuleerde gewassen baart de Europese Commissie steeds meer zorgen. Vooral de groene coalitie dringt aan op een strengere aanpak. De commissie-Prodi weigerde immers om bindende Europese regels op te stellen die moeten vermijden dat traditionele gewassen door ggo's besmet worden.

Die taak lag volgens haar bij de nationale regeringen, waardoor er nu in Europa een veelvoud aan wetten bestaat.

Tegen het einde van het jaar wil de Europese Commissie een inventaris van de situatie opstellen. Die moet het mogelijk maken om tot een eenduidige Europese wetgeving te komen.

Bron: De morgen, 24/03/2005

Zwitserland - Biologische consumptie en productie in Zwitserland groeit

In Zwitserland is in 2004 voor 763 miljoen euro aan biologische producten gekocht. Een toename van 3,5% in vergelijking tot 2003. Gemiddeld werd er per hoofd van de bevolking voor ruim 100 euro besteed aan biologische producten.

De omzet in biologische eieren bedroeg in Zwitserland vorig jaar 444 miljoen euro en groeide met 15%. In de totale omzet in eieren is het aandeel biologisch 7%. Naast eieren groeide vooral de omzet van biologische groenten. Daarnaast kreeg de markt een impuls door de introductie van een aantal nieuwe gemaks- en streekproducten.

De biologische melkveehouderij kampt met overproductie. In 2004 werd er 24 miljoen kilo te veel geproduceerd. Dat staat gelijk aan circa 20% van de totale Zwitserse productie. Het marktaandeel voor biologisch vlees bleef hangen op een niveau van 4%

In Zwitserland zijn er 6320 bedrijven die biologisch produceren, terwijl er 142 bedrijven in 2005 willen omschakelen van gangbaar naar biologisch.

Schweizer Bauer, 22/03/05

Bron: agriholland.nl, 23/03/2005

D - Duitse supermarktketen Tegut bereikt 10% bio-omzet

In 2004 bereikte Tegut een bio-omzet van 100 mil. euro, met een totaalomzet van 1 miljard euro. Daarmee ligt het biologische aandeel bij 10%, uitgaande van uitsluitend het food aandeel ligt het percentage bij 13%, schat de bestuursvoorzitter van de Stichting Tegut. De groei van bio lag het afgelopen jaar bij 16% met grote verschillen in de afzonderlijke sectoren. Brood en gebak: 40%, fruit en agf: 18%, vleeswaren, vlees, zuivelproducten: 10%, droogwaren 6% en wijn 1%. Tegut is in 1982 met de handel in biologischen producten begonnen. In 1993 werd de 20 mil grens overschreden en sinds 1998 worden de groeispelingen steeds groter. Het volgende doel is een aandeel van 20% biologisch.

Bron: www.biofach.de

Bron: Biofood Online, 21/03/2005

D - Gekissebis tussen minister KÜNST en DBV

Landbouwminister Renate KÜNST heeft zich (eens te meer) de woede op de hals gehaald van de Deutsche Bauernverband (DBV). Naar aanleiding van de opening van de BioFach-beurs in Nürnberg verweet de groene politica de DBV openlijk de beide actuele groeisectoren in de landbouw, hernieuwbare grondstoffen en biologische landbouw, te „verslapen“. Ze hield een pleidooi voor een „ecologisering van de totale landbouw“ als tweede fase van de „Agrarwende“. De maatschappij heeft er recht op „niet later de kosten te moeten overnemen die bij het gebruik van pesticiden en de overbemesting in de conventionele landbouw gemaakt worden,“ aldus KÜNST.

In een reactie noemde de DBV het verwijt van eigen tekortkomingen bij hernieuwbare grondstoffen en in de biolandbouw „belachelijk“. In een persbericht deelde de landbouworganisatie mee dat ze nu als sinds 15 jaar het gebruik van hernieuwbare grondstoffen fervent puzt en de mogelijkheden ervan bij wetenschap, politiek en bedrijfsleven thematiseert. De successen bij biodiesel zijn er volgens de organisatie gekomen, tegen serieuze weerstanden in, vooral van de Groenen, die jarenlang geprobeerd hebben de ontwikkeling te blokkeren. Dat geldt ook voor de marktintroductie van een keurmerk voor bioproducten eind jaren '90, toen de rood-groene bondsregering een dergelijk initiatief van de boerenbond geen staatssteun verleende. De DBV relativeerde bovendien de boom van de biomarkt (omzet van circa 3,4 miljard euro ten opzichte van de omzet van de gezamenlijke markt voor levensmiddelen van ongeveer 180 miljard euro).

Bron: Maandbericht uit Berlijn' van de Vlaamse Landbouwrade voor Duitsland en Polen, maart 2005

D - Afzet van biologische levensmiddelen met 10% gestegen

De biologische markt is in Duitsland nog steeds in opmars. Zoals de Bund Ökologischer Lebensmittelwirtschaft (BLÖW) meedeelde, nam de totale omzet bij biologische levensmiddelen in Duitsland in 2004 tegenover het jaar ervoor met tien tot twaalf procent toe. De omzet met

biovoeding bedroeg vorig jaar bijna 3,5 miljard euro. De omzetstijging is vooral te danken aan een duidelijke toename bij verse producten uit de natuurkostvakhandel, aan talrijke nieuwe biosupermarkten en een uitbreiding van het assortiment in de klassieke voedingsdetailhandel.

Volgens de BLÖW werd er ook in de landbouwproductie vooruitgang geboekt. Het gaat daarbij echter uitsluitend om de teeltoppervlakte, die bij de tot de BLÖW behorende organisaties in 2004 tegenover vorig jaar met 2,1% (+10.826 ha) toegenomen is tot 526.269 ha. Het aantal bedrijven dat vorig jaar uit de biologische landbewerking gestapt is, overtrof daarentegen lichtjes het aantal nieuwkomers in de sector. In 2004 waren 9.559 bedrijven lid van een biologische telersvereniging, zeven bedrijven minder dan in 2003. Ook in de biologische landbouw vindt er blijkbaar een weliswaar geringere structurele verandering plaats, waarbij kleinere bedrijven met te weinig financiële armslag of grootte opgeheven worden of bij de generatiewisseling niet meer worden voortgezet. Hun percelen worden door grotere bedrijven overgenomen, die betere ontwikkelingsperspectieven hebben, aldus nog de BLÖW.

Het omzetvolume van 3,4 miljard euro voor bioproducten hoort wel in perspectief geplaatst te worden ten opzichte van de gezamenlijke omzet op de markt van levensmiddelen die volgens de Deutsche Bauernverband circa 180 miljard euro omvat. Van alle Duitse boeren samen bedroeg de landbouwexport vorig jaar 35 miljard euro, een nieuw record.

Bron: Maandbericht uit Berlijn' van de Vlaamse Landbouwwraad voor Duitsland en Polen, maart 2005

D - CDU/CSU wil strengere eisen voor Duitse biolabel

De CDU/CSU-fractie in de Bundestag wil aanpassingen aanbrengen aan het Duitse biolabel. Dat blijkt uit een door de christen-democraten uitgewerkte motie die de fractie goedgekeurd heeft en aan de Bundestag voorgelegd heeft. In wezen pleit de grootste oppositiepartij ervoor de normen voor het biolabel te verhogen. Naast de verplichtingen van de Europese bioverordening moeten verdere productiecriteriën verankerd worden. Genoemd worden de vereiste voor een omschakeling van het volledige bedrijf in plaats van de in de EU-verordening verlangde gedeeltelijke omschakeling, een uitsluiting van conventionele kunstmeststoffen en een verplichting tot voederen van groenvoer aan herbivoren in de zomer en dus een verbod op de silagevoeding gedurende het hele jaar. De argumentatie luidt dat enkel door deze bijkomende eisen rekening gehouden wordt met de basisgedachte van de biologische landbouw.

Daarenboven willen CDU en CSU voorschrijven dat het biolabel voortaan duidelijk moet informeren over de herkomst van het product in kwestie. Daarom wordt voorgesteld het label te illustreren met de kleuren van het land van het gebied van herkomst. Volgens de motie moeten plantaardige producten groeien op een teeltperceel in het gebied van herkomst, terwijl bij vlees met het biolabel gegarandeerd moet zijn dat de dieren in het gebied van herkomst geboren en gehouden werden. Een verwerkt product mag enkel het biolabel dragen als 80% van de ingrediënten uit het land van herkomst stammen. Om niet te botsen met het EU-recht, moet het gebruik van het biolabel voor producten uit andere lidstaten van de Europese Unie onbeperkt mogelijk zijn.

De CDU/CSU kritiseert aan het huidige biolabel dat niet voldoende tegemoet gekomen wordt aan de informatiebehoefte van de consument en aan de belangen van de Duitse bioboeren. Het biolabel verstrekt geen informatie over de herkomst van het biologische product noch over de ingrediënten ervan. Met de huidige wettelijke regeling is het mogelijk in het buitenland geproduceerde bioproducten van het Duitse biolabel te voorzien alsook in het buitenland geproduceerde biologische voedingsgrondstoffen naar Duitsland in te voeren, daar te verwerken en het eindproduct met een Duits biolabel te etiketteren. Bovendien is het zo dat de meeste Duitse bioboeren niet volgens de verplichtingen van de EU-bioverordening produceren, maar naar de strengere normen van de Duitse teeltfederaties. Dat moet volgens de christen-

democraten met het biolabel duidelijk gemaakt worden ^zeker in het licht van de verwachte groei van de import van goedkopere bioproducten, vooral uit Oost-Europa.

Bron: Maandbericht uit Berlijn' van de Vlaamse Landbouwrraad voor Duitsland en Polen, maart 2005

D - Bundestag besluit wijziging van wet inzake biolandbouw

Zonder discussie heeft de Bundestag de aanpassing van de wet inzake biolandbouw goedgekeurd. Met de wet die wel nog toegestemd moet worden door de Bundesrat, maakt Duitsland van een uitzonderingsregeling gebruik, waardoor voedingsdetailhandelaars die geen losse (onverpakte) waren opslaan, handelen of overpakken, van de controle- en meldverplichtingen voor bioproducten kunnen worden vrijgesteld. De wet bevat bovendien bepaalde informatieverplichtingen voor de controlediensten en regelt de informatieprocedure als de deelstaat waar de controledienst gevestigd is en de plaats van de overtreding van de wettelijke bepalingen van elkaar afwijken.

Bron: Maandbericht uit Berlijn' van de Vlaamse Landbouwrraad voor Duitsland en Polen, maart 2005

Colofon

De Biotheek Netknipsels worden uitgegeven door Bioforum Vlaanderen in het kader van het Biotheekproject. De Biotheek is het informatiepunt voor de biologische landbouw en voeding, te consulteren op www.biotheek.be U kan de Biotheek ook een vraag stellen via 078 151 152 of mijnvraag@biotheek.be.

Deze knipselkrant verschijnt wekelijks met actuele informatie over de nationale en internationale biosector. De berichten worden zonder tekstwijziging (hooguit ingekort) geknipt en geplakt, met vermelding van hun bron. Samenstelling: Petra Tas. Nieuwtjes en evenementen kunnen steeds voor opname doorgestuurd worden aan petra.tas@bioforum.be. Momenteel wordt de knipselkrant verzonden naar ruim 1600 relaties binnen de sector, de overheid en sympathisanten van de 10op10-campagne. Aanmelden en uitschrijven kan via de website: surf naar www.bioforum.be/nieuwsbrief.asp of via een eenvoudig mailtje aan biotheek@bioforum.be.

Oude nummers kunnen opgevraagd worden bij biotheek@bioforum.be.